

STUREN OP MAATSCHAPPELIJK RESULTAAT

gemeente Schouwen-Duiveland

Inhoud

Voorwoord	5
1. Inleiding en achtergrond	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Visie op het Integraal Dienstverleningsmodel	6
1.3 Besluitvorming, evaluatie en informeren raad	7
1.4 Doel en totstandkoming van dit document	7
1.5 Leeswijzer	8
2. Sturen op Maatschappelijk Resultaat - wat willen we bereiken	9
2.1 De inwoner staat centraal	9
2.2 De Maatschappelijke Resultaten	9
3. Concrete actie – wat gaan we daarvoor doen	12
3.1 Beleidsregie	12
3.2 De Monitor Maatschappelijk Resultaat	12
3.3 De verbinding tussen de maatschappelijke resultaten en integrale beleidsdoelen ...	12
3.4 De uitvoeringsagenda	13
3.5 Samen op pad	14
Bijlage 1: De twaalf kernwaarden	15
Bijlage 2: Afwegingskader prioriteitstelling uitvoeringsagenda maatschappelijk resultaat	16
Bijlage 3: Weergave monitor maatschappelijk resultaat	17

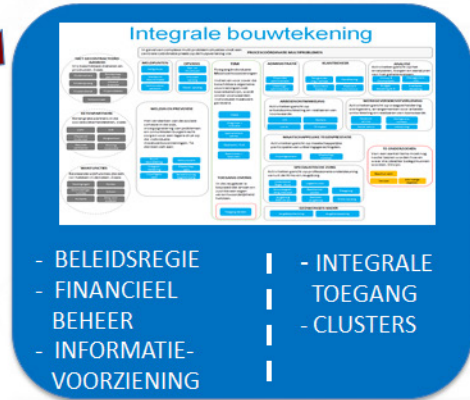
UITVOERINGSAGENDA

EXTERN

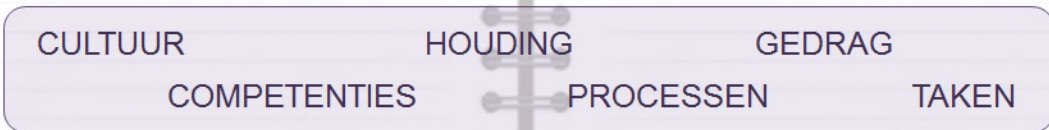

STUREN OP DOELEN

INTERN

STUREN OP RESULTATEN

Voorwoord

Lectori Salutem,

Voor u ligt de Notitie Sturen op Maatschappelijk Resultaat. Samen met de notitie over het integraal dienstverleningsmodel is dit het resultaat van een grondige oriëntatie op de toekomst van het sociaal domein op Schouwen-Duiveland. Met beide notities wordt de koers voor de komende jaren uitgezet. Een fundamenteel, belangrijk document dus!

Het integraal dienstverleningsmodel gaat over het structureren van de taken die de gemeente sinds 1 januari 2015 heeft. Het zegt vooral - maar niet alleen - iets over de veranderingen in de gemeentelijke organisatie en over de rolverdeling tussen gemeente en maatschappelijke partners.

De voorliggende notitie bewandelt een meer inhoudelijk spoor: waar willen wij inhoudelijk naar toe. Wat gaan we bereiken voor onze burger? De notitie is van onderop tot stand gekomen en gebaseerd op een goede, cijfermatige, analyse van situatie op Schouwen-Duiveland. Alleen zo is er anno 2017 een goede basis te vinden voor gedragen beleid waar de gemeenteraad haar oordeel over kan geven.

Met het vaststellen van deze notitie is er een belangrijke fase afgerond: de denk-fase. Die fase was nodig. We voeren geen 'wetje' uit, zoals de oude Wmo. Nee, we managen sinds 1 januari 2015 een systeem: diverse wetten die onderling elkaar beïnvloeden en samenhangen met wetten buiten het gemeentelijk domein. En ik sluit niet uit dat er in de toekomst nieuwe taken aan toegevoegd zullen worden door de rijksoverheid. Dan kun je niet buiten een gedegen basis om. Die wordt met deze notitie en het integraal dienstverleningsmodel gelegd.

Wat nu aanbreekt is de fase van doen. Bouwen aan een integrale toegang met daarin een goede afstemming met huisartsen en wijkverpleegkundigen, zorgen dat we financieel op koers blijven en gaan meten wat we willen weten. Maar vooral ook: concrete verbeteringen in de dienstverlening op poten zetten. Denk aan het mantelzorgbeleid, het vrijwilligersbeleid, de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp, langer zelfstandig thuis kunnen wonen en nieuwe initiatieven om jongeren nog sneller toe te leiden naar werk!

Tijdens de denk-fase, is de winkel gewoon open geweest. Eigenlijk is de 'fase van doen' al gaande. Verbeteringen die voor de hand lagen, zijn al doorgevoerd. Verschillende moties, die eigenlijk zouden wachten op dit document, zijn reeds opgepakt en (deels) ten uitvoer gebracht. Zo hoort het ook te gaan. Voortdurend verbeteren, want het zal nooit af zijn en nooit vlekkeloos gaan. Daar was nooit sprake van geweest op het sociaal domein en zo zal het ook nooit worden.

Een belangrijke stap op het sociaal domein kan worden gezet. Een stap die de dienstverlening aan de burger nog beter gaat maken! Want daar doen we het voor.

Tot slot nog een woord van dank. Aan alle burgers en maatschappelijke partners die betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van deze notitie. En aan het ambtelijk apparaat wat ook deze klus weer geklaard heeft. Veel dank!

C.H. van den Bos
wethouder Sociaal Domein

Inleiding en achtergrond

1

1.1 AANLEIDING

Vanaf 1 januari 2015 zijn de Participatiewet, de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 in werking getreden. De invoering van deze wetten – de drie decentralisaties – is een omvangrijke stelselwijziging. De gemeente is met de invoering van deze wetten verantwoordelijk geworden voor een groot aantal nieuwe taken, naast de reeds bestaande taken binnen het Sociaal Domein. Er is sprake van een ‘transitie en een transformatie’. We lichten het verschil in begrippen toe.

Met transitie wordt de overheveling van budgetten en verantwoordelijkheden bedoeld, deze overheveling is per 1-1-2015 gerealiseerd. De stelselwijziging¹ is erop gericht dat:

- mensen sneller geholpen worden bij zorg- of ondersteuningsvragen;
- mensen zorg en ondersteuning krijgen die zoveel mogelijk aansluit op hun persoonlijke (thuis)situatie, mogelijkheden en sociaal netwerk;
- mensen meer eigen verantwoordelijkheid nemen voor het oplossen van problemen en organiseren van ondersteuning;
- mensen die anderen zorg of hulp (willen) bieden, daarvoor alle ruimte en steun krijgen;
- de omvang en kosten van de verzorgingsstaat beperkt worden.

Dit vraagt onder meer om:

- het anders organiseren van de toegang tot collectief gefinancierde zorg en ondersteuning;
- meer samenhang in het aanbod van zorg, jeugdhulp en ondersteuning;
- meer en betere samenwerking tussen professionals, vrijwilligers en mantelzorgers;
- passende ondersteuning van mantelzorgers en zorgvrijwilligers;
- aansluiten bij de talenten en mogelijkheden van mensen zonder eventuele beperkingen uit het oog te verliezen;
- meer zorg- en ondersteuningsdiensten, voorzieningen en hulpmiddelen die mensen in staat stellen thuis te blijven wonen;
- meer ruimte en stimulans voor zorginitiatieven van particulieren.

Dit alles vraagt om een grote cultuurverandering: een transformatie. Daarbij zijn zowel de medewerkers van overheden, onderwijsinstellingen, ondernemers en zorg- en welzijnsorganisaties betrokken, als de mensen die zorg nodig hebben en/of mantelzorg geven. Het omvat de hele participatiesamenleving: de samenleving waarin mensen meedoen naar vermogen, omkijken naar elkaar en ervoor zorgen dat er zorg en ondersteuning beschikbaar is voor de mensen die dat nodig hebben.

De transformatie vraagt ook om interne veranderingen van de manier waarop we onze taken organiseren. De wijze waarop de gemeente Schouwen-Duiveland dit oppakt is beschreven in de visie ‘Integraal Dienstverleningsmodel’ (april 2016) en de uitwerking daarvan in de notitie ‘Operationalisering Integraal Dienstverleningsmodel’ (november 2016).

1.2 VISIE OP HET INTEGRAAL DIENSTVERLENINGSMODEL

Om de transformatie richting te geven is het belangrijk dat we weten waar we voor staan. De nieuwe taken en de mogelijkheid die de gemeente daardoor heeft gekregen breed te kijken in plaats van sectorspecifiek,

¹ Op weg naar duurzame maatschappelijke ondersteuning. De inhoudelijke samenhang tussen de drie decentralisaties en de Wmo. Utrecht: Movisie, 2012.

geeft kansen het systeem echt anders in te richten. Meer op maat van de individuele inwoner vanuit zijn of haar eigen, unieke omstandigheden. Daarom heeft de gemeente Schouwen-Duiveland er bij de aanvang van de decentralisaties voor gekozen de nieuwe taken voorlopig onder te brengen binnen de bestaande structuren van het zorgloket maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en werk en inkomen. In het jaar daarna is de visie op het Integraal Dienstverleningsmodel ontwikkeld en zijn twaalf richtinggevende principes (kernwaarden) vastgesteld. Deze kernwaarden zijn opgenomen in bijlage 1. Ze liggen ten grondslag aan de invulling van de nieuwe werkwijzen zoals een integrale toegang en de beleidsregierol voor de gemeente. Ze zijn ook richtinggevend voor de vijf maatschappelijke resultaten. In deze notitie leest u welke maatschappelijke resultaten dit zijn en welke concrete acties het college van Burgemeester en Wethouders de komende drie jaar inzet om in de richting van deze resultaten te bewegen.

1.3 BESLUITVORMING, EVALUATIE EN INFORMEREN RAAD

Deze notitie beschrijft de vijf maatschappelijke resultaten en zeven operationele doelen die centraal staan bij het bepalen en uitvoeren van alle acties in het brede sociaal domein². Het zijn richtinggevende kaders voor gemeente en samenwerkende partners in de keten. Om deze reden stelt de gemeenteraad de maatschappelijke resultaten en de operationele doelen vast.

In de uitvoeringsagenda Transformatie sociaal domein (voorheen 'transformatieagenda') zijn alle (beleids) activiteiten opgenomen die we inzetten om in de richting van de gewenste resultaten en doelen te bewegen. Met veel onderwerpen zijn we al volop aan de slag. De voortgangsrapportages waarmee college en gemeenteraad vanaf 1 januari 2015 ieder kwartaal worden 'bijgepraat', staan vol met alle activiteiten die lopen, zowel lokaal, regionaal als provinciaal. Om een kwalitatieve slag te maken, meer nog dan voorheen afgestemd op de specifieke behoeften van de inwoners van Schouwen-Duiveland, gaan we sturen op maatschappelijk resultaat, financiën en effecten van ingezet beleid. We gebruiken hierbij een monitor die we hier speciaal voor hebben ontwikkeld. Dit is nieuw.

Het bepalen welke acties nodig zijn en het stellen van prioriteiten gaat over de uitvoering en is derhalve de bevoegdheid van het college van Burgemeester en Wethouders. Nieuw beleid en actualisaties van bestaand beleid die binnen de uitvoeringsagenda worden opgepakt, worden afzonderlijk ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

Over de voortgang van de uitvoeringsagenda Transformatie sociaal domein en de realisatie van de gewenste maatschappelijke effecten, wordt uw raad minstens jaarlijks apart geïnformeerd. Dit doen wij ook door middel van de voortgangsrapportages sociaal domein, waarin uw raad per kwartaal wordt meegenomen in de activiteiten en ontwikkelingen en over de voortgang wordt geïnformeerd. Als er vertragingen optreden of veranderingen plaatsvinden in onderwerp of urgentie omdat zaken goed lopen of juist tegenzitten, dan rapporteren we hierover.

1.4 DOEL EN TOTSTANDKOMING VAN DIT DOCUMENT

Er gebeurt al heel veel op Schouwen-Duiveland om de gewenste samenleving, waarin iedereen naar vermogen mee kan doen, te bereiken. Inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en gemeente werken daar hard aan en dragen daar allemaal aan bij. Om een kwalitatieve slag te maken, gaan we sturen op maatschappelijke resultaten. De basis voor de geformuleerde resultaten die in dit document worden voorgelegd, zijn de twaalf kernwaarden die beschreven zijn in de 'Visie Integraal Dienstverleningsmodel (bijlage 1). Ook richtinggevende beleidsdocumenten (de strategische visie 'tj van de toekomst' en de organisatievisie), het collegeprogramma en richtinggevende uitspraken van gemeenteraad, inwoners en

² De gemeente Schouwen-Duiveland verstaat onder het brede sociaal domein de taakvelden maatschappelijke ondersteuning, volksgezondheid, jeugdhulp, onderwijs, werk, inkomen en participatie, armoedebestrijding, wonen, sport en welzijn.

partners die we hebben opgehaald, hebben input gegeven voor de geformuleerde maatschappelijke resultaten en doelen.

In het nadenken over de acties die nodig zijn om de transformatie te bewerkstelligen, is de behoefte naar voren gekomen om, meer dan voorheen, activiteiten in te zetten op basis van de kenmerken van de populatie van Schouwen-Duiveland. Als alle betrokken partijen een gedeeld beeld hebben van de (onder andere sociologische en ruimtelijke) kenmerken van Schouwen-Duiveland, haar inwoners en de samenleving waarin we met elkaar leven en werken, neemt de kwaliteit toe van de keuzes die we maken om de kansen te benutten en de problemen op te lossen. We willen maatschappelijk relevante resultaten bereiken! Om deze reden hebben we een monitor ontwikkeld waarmee we (gemeente en betrokken partners) kunnen zien of de inzet die we plegen, ook bijdraagt aan de gewenste resultaten. Dit is de Monitor Maatschappelijk Resultaat (MMR).

1.5 LEESWIJZER

In het voorwoord en de inleiding heeft u kunnen lezen wat de aanleiding heeft gevormd voor deze nota over het sturen op maatschappelijk resultaat. In hoofdstuk 2 worden de maatschappelijke resultaten beschreven en toegelicht. In het laatste hoofdstuk wordt de slag naar meer concrete doelen gemaakt en leest u op hoofdlijn wat de opgaven binnen de uitvoeringsagenda zijn. In dat hoofdstuk wordt ook aandacht gegeven aan de behoefte om in samenspraak met alle belanghebbenden de onderwerpen op deze uitvoeringsagenda uit te diepen.

Sturen op Maatschappelijk Resultaat - wat willen we bereiken

2

2.1 DE INWONER STAAT CENTRAAL

Het sociaal domein gaat over het gewone leven van iedere inwoner. Het gaat over opgroeien en zelfstandig worden, naar school gaan, relaties aangaan, wonen, werken en ontspannen, gezondheid en ziekte. Thema's die alle inwoners van Schouwen-Duiveland aangaan. Deze thema's zijn herleid naar vijf maatschappelijke resultaten: opgaven die zijn geformuleerd in 'maximaal haalbaar' Maatschappelijk Resultaat.

Veel inwoners redden het prima zelf. Zij vinden hun weg en organiseren hun leven op eigen kracht. Maar soms is ondersteuning nodig. Dan is het belangrijk om een netwerk om je heen te hebben, mensen op wie je terug kunt vallen en die je ondersteuning geven. Zowel informeel (familie, vrienden) als professioneel (medewerkers van (zorg)organisaties). De activiteiten die nodig zijn om deze ondersteuning te realiseren dragen bij aan de gewenste maatschappelijke resultaten. Zij zijn opgenomen in de uitvoeringsagenda Transformatie sociaal domein.

De gemeente Schouwen-Duiveland geeft via de maatschappelijke resultaten en de uitvoeringsagenda invulling aan de intenties van het VN verdrag voor mensen met een handicap dat juni 2016 is vastgesteld en dat zich richt op het toewerken naar een inclusieve samenleving.

2.2 DE MAATSCHAPPELIJKE RESULTATEN

De vastgestelde kernboodschap uit de visie op het sociaal domein luidt: 'Iedereen doet mee en draagt zijn steentje bij'. Deze kernboodschap is vertaald in vijf maatschappelijke resultaten die elk betrekking hebben op enkele aspecten in het sociaal domein. Ze hangen nauw met elkaar samen en met elkaar omvatten ze het brede sociale domein. Het zijn 'wensbeelden', resultaten die we voor iedere inwoner van Schouwen-Duiveland willen bereiken. De formulering ervan is tot stand gekomen door analyse van de actuele beleidsdocumenten. Vervolgens zijn ze in gesprek met inwoners, belangenvertegenwoordigers, partners, college en gemeenteraad verder aangescherpt. De maatschappelijke resultaten zijn als volgt geformuleerd:

1. Jeugdigen groeien gezond en veilig op binnen het eigen gezin en kunnen hun talenten ontwikkelen zodat zij (financieel) zelfredzaam worden.
2. Mensen zitten fysiek en mentaal goed in hun vel, zij hebben veerkracht en voelen zich gezond.
3. Mensen met en zonder een beperking wonen langer zelfstandig thuis in een veilige en toegankelijke omgeving, indien nodig met ondersteuning.
4. Mensen voelen zich thuis in hun stad of dorp en hebben een sociaal netwerk dat zich kenmerkt door wederkerigheid waardoor ze zoveel mogelijk in staat zijn problemen zelf of binnen het eigen netwerk op te lossen.
5. Mensen participeren naar vermogen, werken aan hun ontwikkeling en leveren een maatschappelijke bijdrage aan hun omgeving.

Hieronder leest u per maatschappelijk resultaat een korte toelichting.

1. Jeugdigen groeien gezond en veilig op binnen het eigen gezin en kunnen hun talenten ontwikkelen zodat zij (financieel) zelfredzaam worden

Schouwen-Duiveland heeft hart voor haar jeugd. We streven ernaar dat elke jeugdige de kans krijgt gezond en veilig op te groeien en zich te ontwikkelen tot een volwaardige deelnemer aan de samenleving. Met de jeugd bouwen we aan de toekomstige samenleving.

Schouwen-Duiveland creëert en voorziet in de juiste omstandigheden voor de jeugd. Dat betekent perspectief bieden en waar nodig problematiek beperken. Ouders zijn als eerste verantwoordelijk voor hun kinderen. De meeste ouders willen en kunnen die verantwoordelijkheid nemen. Ook jongeren willen zoveel mogelijk op eigen kracht hun weg zoeken in het leven. Die eigen kracht en verantwoordelijkheid is zichtbaar in het gezin en in de sociale en pedagogische omgeving: in de eigen familie, bij vrienden, op school en in het sociaal netwerk. Voor opvoedproblemen zijn wij en onze partners dichtbij en bereikbaar, het normaliseren van opvoedproblemen staat voor ons centraal.

2. Mensen zitten fysiek en mentaal goed in hun vel, zij hebben veerkracht en voelen zich gezond

Een goede gezondheid draagt bij aan het op eigen kracht mee kunnen doen in de samenleving. Het is daarom belangrijk dat zoveel mogelijk mensen een gezonde leefstijl hebben en leven in een gezonde omgeving. Met ons beleid stimuleren we onze inwoners zo gezond mogelijk te leven. Als dit nodig is ondersteunen we onze inwoners hierbij. Ook zorgen we voor een zo gezond mogelijke omgeving. Onze ambitie is dat mensen in balans zijn op de volgende vijf levensdomeinen: mentaal, fysiek, sociaal, doel/zingeving en financieel. Ze hebben veerkracht, dit betekent dat zij goed om kunnen gaan met tijdelijke of blijvende veranderingen in hun leven.

3. Mensen met en zonder een beperking wonen langer zelfstandig thuis in een veilige en toegankelijke omgeving, indien nodig met ondersteuning

De trend is dat mensen langer zelfstandig willen blijven wonen. Ouderen en mensen met een beperking hebben dezelfde wensen als ieder ander: zelfstandig en betaalbaar wonen in een woning naar keuze in een prettige buurt met een aantal basisvoorzieningen en een divers sociaal netwerk om zich heen. We gaan uit van wat iemand zelf kan: zelfredzaamheid en kunnen meedoen in de maatschappij staan in Schouwen-Duiveland centraal. Het merendeel van onze inwoners kan zichzelf goed redden en het leven naar eigen zin inrichten.

We gaan uit van wat iemand zelf kan: zelfredzaamheid en kunnen meedoen in de maatschappij staan in Schouwen-Duiveland centraal. Als er behoefte is aan ondersteuning wordt eerst gebruik gemaakt van de eigen kracht, het netwerk en informele hulp. Welzijnsinstellingen krijgen van de gemeente opdracht bewoners te ondersteunen: bewoners-initiatieven te faciliteren, te zorgen voor collectieve diensten in de wijk, vrijwilligers te activeren. Waar nodig wordt dat aangevuld met professionele zorg: als de problematiek te ernstig is wordt de inwoner en zijn netwerk niet overvraagd.

Ook wettelijke wijzigingen maken dat langer zelfstandig wonen voor onze ouderen en mensen met een beperking niet alleen een kwestie van willen is – het is ook een ‘moeten’. In de zorg is met ingang van 2015 een aantal wijzigingen ingevoerd die maken dat mensen langer zelfstandig moeten blijven wonen, de criteria om in aanmerking te komen voor de Wet langdurige zorg (Wlz) zijn aangescherpt. Hierdoor komen minder mensen in aanmerking voor zorg met verblijf.

4. Mensen voelen zich thuis in hun stad of dorp en hebben een sociaal netwerk dat zich kenmerkt door wederkerigheid waardoor ze zoveel mogelijk in staat zijn problemen zelf of binnen het eigen netwerk op te lossen

Het is belangrijk dat mensen betrokken zijn bij elkaar en hun omgeving. Dit zorgt ervoor dat ze zich thuis voelen. Deze betrokkenheid maakt het ook mogelijk dat mensen die dat niet volledig op eigen kracht kunnen, mee kunnen doen.

De gemeente stimuleert inwoners om hun verantwoordelijkheid te nemen, betrokkenheid te tonen en elkaar onderling hulp te bieden. Niet alleen omdat anderen daarmee geholpen worden, maar ook omdat elkaar helpen voldoening geeft en omdat je er zelf langer actief door blijft. Het beleid is erop gericht om mensen te faciliteren en waar nodig (professionele) ondersteuning te bieden. We doen dat door het aanbieden van voldoende respijtzorg en door waardering uit te spreken en cliëntondersteuning, vrijwilligerswerk en mantelzorg te faciliteren.

Met wederkerigheid wordt bedoeld dat we binnen onze samenleving naar elkaar omzien. Dat doen we door hulp te bieden, te vragen en te stimuleren.

5. Mensen participeren naar vermogen, werken aan hun ontwikkeling en leveren een maatschappelijke bijdrage aan hun omgeving

Participeren naar vermogen vindt plaats via werk en/of door het leveren van een andere maatschappelijke bijdrage aan de samenleving. Door zich te blijven ontwikkelen passen mensen zich aan de veranderende vraag van hun omgeving aan waardoor duurzame deelname aan de samenleving gerealiseerd wordt. Aan "meer mensen participeren" geven we gestalte door te werken aan een inclusieve arbeidsmarkt. Dit doen we door te zorgen dat er meer mensen aan het werk zijn bij reguliere werkgevers waardoor er minder mensen afhankelijk zijn van een uitkering. Ook beschutte werkplekken vullen we zoveel mogelijk in bij reguliere werkgevers. Hierbij zorgen we uiteraard voor voldoende begeleiding en ondersteuning voor zowel de werknemer als de werkgever. Mensen met een beperking kunnen hierdoor betaald werk verrichten naar vermogen.

In samenwerking met scholen en werkgevers zorgen we voor meer arbeidsplaatsen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Werkgevers worden ondersteund om passende arbeidsplaatsen voor mensen met een arbeidsbeperking te bieden in lijn met de landelijke banenafspraken (sociaal akkoord). De gemeente geeft als werkgever het goede voorbeeld en biedt eveneens banen voor mensen met een arbeidsbeperking.

Van uitkeringsgerechtigden verwachten wij dat zij zich inspannen om werk te krijgen. Ook hier geldt dat eigen kracht centraal staat. Is er ondersteuning nodig, dan biedt de gemeente dat. Echter, bij onvoldoende inspanning kan een sanctie op de uitkering volgen.

Mensen die niet economisch zelfredzaam zijn en nog niet kunnen deelnemen aan het arbeidsproces, activeren we tot het vinden van een zinvolle dagbesteding. Verbetering van het welbevinden en maatschappelijke participatie is daarbij het doel. Als bijkomend effect biedt dit kansen tot stijging op de participatieladder. Hierdoor worden de kansen vergroot om op termijn alsnog betaald werk te gaan verrichten. Wij streven erna dat iedereen zoveel mogelijk financieel onafhankelijk wordt.

Wij sluiten aan bij de talenten van mensen zodat mensen plezier in hun werk hebben en beter participeren in de samenleving. Soms is hier een korte scholing voor nodig.

Concrete actie – wat gaan we daarvoor doen

3

3.1 BELEIDSREGIE

De gemeente is als regievoerder verantwoordelijk voor het uitzetten van de lijnen. Dat betekent echter niet dat de gemeente alles zelf moet oppakken en uitvoeren. Dat is ook niet mogelijk. Onze ambities zijn dat inwoners meer eigen verantwoordelijkheid (kunnen) nemen en maatschappelijke partners meer ruimte ervaren om te doen waar zij goed in zijn: ondersteuning bieden aan inwoners die dit nodig hebben. De gemeente Schouwen-Duiveland wil als beleidsregisseur de kaders bepalen, omgevingsbewust beleidsdoelstellingen formuleren (met inbreng van alle betrokkenen bij het onderwerp) en de uitvoeringsregie en uitvoering zelf waar mogelijk overdragen aan partners. Om in deze nieuwe rollen te kunnen komen is het nodig dat er een gedeeld beeld is van de huidige situatie en een gedragen beeld van de gewenste situatie.

3.2 DE MONITOR MAATSCHAPPELIJK RESULTAAT

De Maatschappelijke Resultaten zijn abstract geformuleerd, zij schetsen het ultieme eindbeeld. Het is daarmee nog niet precies duidelijk welke acties nodig zijn en op welk gebied actie nodig is. Daarom is de Monitor Maatschappelijk Resultaat belangrijk. De gemeente heeft een monitor³ ontwikkeld die een nulmeting oplevert waarmee we in de komende jaren kunnen volgen of we erin slagen daadwerkelijk te transformeren.

Per Maatschappelijk Resultaat geeft een set met objectieve indicatoren weer wat het beeld is van Schouwen-Duiveland en haar inwoners. Binnen de monitor worden ook de interventies weergegeven die worden ingezet om problemen op te lossen. Er wordt daarmee een relatie gelegd tussen de gewenste maatschappelijke resultaten, de huidige situatie en de inzet van zorg, ondersteuning en middelen om deze resultaten te behalen. Zodoende kunnen de gemeente en haar partners het gesprek voeren of de inzet van zorg en middelen effectief is en waar bijstellingen nodig zijn. Door gezamenlijk een goed beeld te ontwikkelen van Schouwen-Duiveland en haar inwoners en door de interventies die we al inzetten hiermee in relatie te brengen, wordt duidelijk of het nodig is actie te ondernemen. Daarmee kunnen we gezamenlijk activiteiten formuleren die de kloof tussen de huidige en de gewenste situatie overbruggen.

In bijlage 3 kunt u de opzet van de monitor terugvinden.

3.3 DE VERBINDING TUSSEN DE MAATSCHAPPELIJKE RESULTATEN EN INTEGRALE BELEIDSDOELEN

De Maatschappelijke Resultaten geven niet alleen richting aan de interventies op het gebied van zorg en ondersteuning. Zij bieden ook het kader dat richtinggevend is voor de ontwikkeling van beleid. De gewenste resultaten zijn vertaald in zeven integrale beleidsdoelen met daaronder een uitwerking wat we meer of juist minder willen. Deze doelstellingen geven de urgentie aan waarom we iets moeten doen, wat er niet loopt. Het streven is gericht op de volgende doelstellingen:

Inwoners van Schouwen-Duiveland zijn:

1. gezond
2. sociaal verbonden
3. veilig
4. zelfredzaam
5. financieel in balans

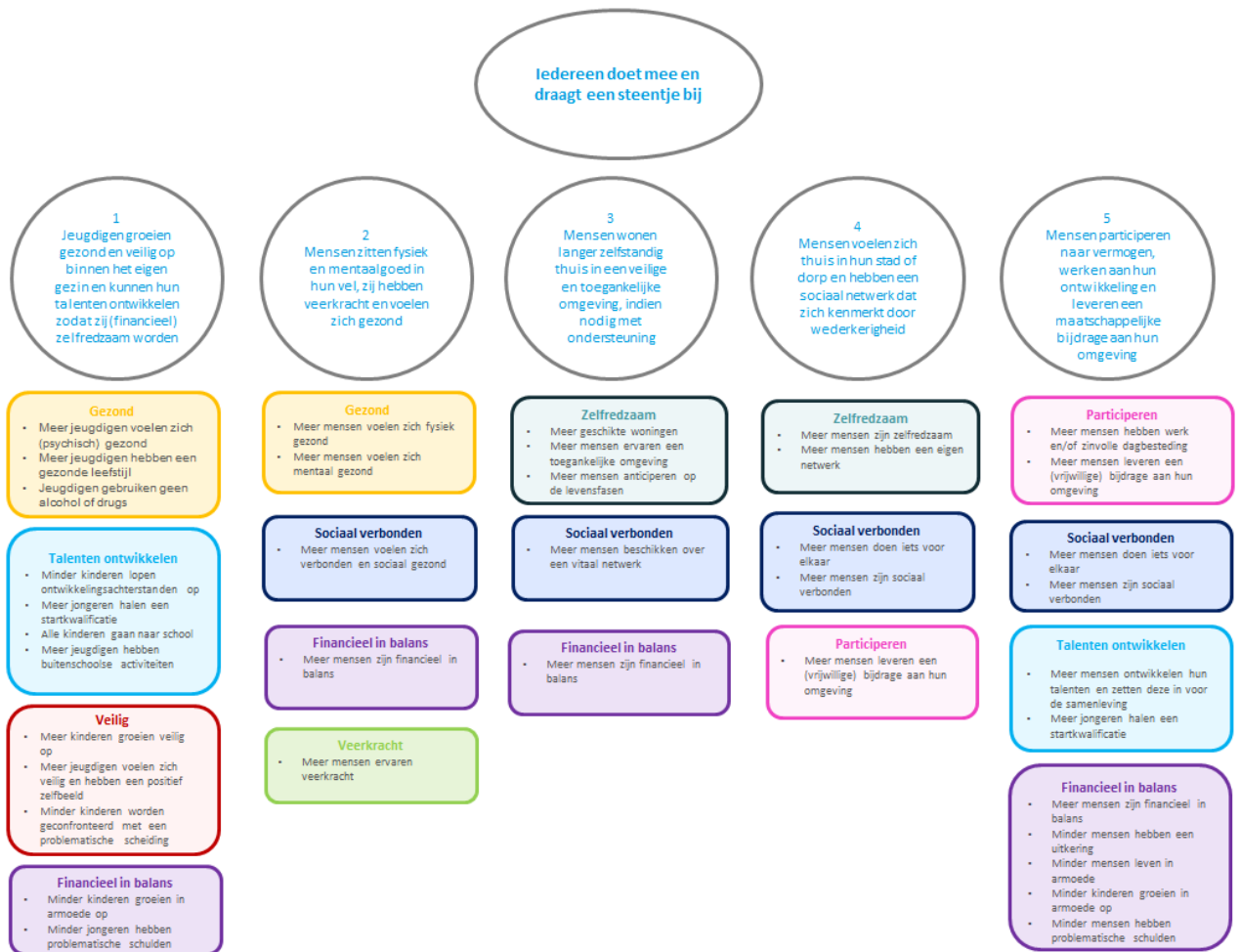
3 De Monitor Maatschappelijk Resultaat van JB Lorenz

Inwoners van Schouwen-Duiveland kunnen

6. participeren
7. talenten ontwikkelen

Door hier indicatoren aan te verbinden, wordt in de loop van de tijd meetbaar gemaakt wat de effecten zijn van het ingezette beleid.

De verbinding tussen visie, maatschappelijke resultaten en doelen kan als volgt worden weergegeven:

Afbeelding 1, de verbinding tussen visie, maatschappelijke resultaten en concrete beleidsdoelen

3.4 DE UITVOERINGSAGENDA

In de afgelopen maanden is bij het college, de raad, inwoners en maatschappelijke partners op diverse manieren opgehaald wat zij belangrijk vinden. Door in dialoog te gaan, conferenties te beleggen, nota's en cijfers te analyseren, moties, amendementen en tevredenheidsonderzoeken te beoordelen op hun onderliggende vragen, is geïnventariseerd welke onderwerpen in de komende 3 jaar (2017-2019) opgepakt moeten worden. Met behulp van een afwegingskader (bijlage 2) bepalen we de urgentie op basis waarvan de prioriteiten per jaar worden gesteld. Het college beslist over deze prioriteitstelling. Zoals al is aangegeven worden deze acties in samenspraak met inwoners en maatschappelijke partners en ondernemers uitgewerkt en ingezet.

De belangrijkste onderwerpen die het college binnen de inhoudelijke uitvoeringsagenda oppakt zijn hieronder beschreven. Sommige van deze onderwerpen zijn omvangrijk en beslaan de komende drie jaar, anderen zijn acties die in een kortere tijd kunnen worden opgepakt en afgerond. Het is een dynamische agenda:

- Opstellen en uitvoeren integraal uitvoeringsplan jeugd.
- Opstellen lokaal uitvoeringsplan gezondheidsbeleid.
- Opstellen en uitvoeren van kaders ten behoeve van Langer Zelfstandig Wonen.
- Mantelzorgers vinden, verbinden en versterken.
- Vrijwilligers vinden, verbinden en versterken.
- Een toegankelijke en informatieve website en sociale kaart.
- Stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven.
- Stimuleren en faciliteren innovatieve projecten.
- Opstellen en uitvoeren nota maatschappelijke voorzieningen.
- Realiseren van een integrale aanpak om meer mensen te laten participeren.
- Beleid schuldhulpverlening herijken.
- Beleid armoedebestrijding herijken.
- Project 'Financieel beheer en ontschotting sociaal domein'.
- Project 'Informatievoorziening en ICT sociaal domein'.
- Project 'Integrale Toegang'.
- Ontwikkeling beleidsregierol en opdrachtgeverschap in het sociaal domein.

3.5 SAMEN OP PAD

De gemeente Schouwen-Duiveland is zich ervan bewust dat zij de opgaven in het sociaal domein niet alleen kan realiseren. Dat de gemeente verantwoordelijkheid draagt vanuit wettelijke taken en de financiering daarvan, betekent niet dat zij deze taken ook feitelijk zelf uit moet voeren. Het is juist van belang de taken en verantwoordelijkheden in het sociaal domein daar te beleggen waar de randvoorwaarden voor een succesvolle invulling het beste zijn en ruimte te geven aan de partijen die hier het best voor zijn toegerust. De doelen die de gemeente zich stelt, kunnen alleen samen met andere partijen behaald worden. Het verder vormgeven van opdrachtgeverschap is daarom een belangrijke doorontwikkeling. Omgekeerd wordt van partners verwacht dat zij zich verder ontwikkelen in hun rol als opdrachtnemer. Er worden andere eisen gesteld, het vraagt een nieuwe positionering binnen de samenwerking. Het doel is dat op termijn de uitvoeringsregie en de uitvoering aan derden wordt overgelaten. Sturen op doelen en maatschappelijk resultaat en het kunnen monitoren of activiteiten werkelijk bijdragen aan de gewenste effecten voor de inwoners, is daarbij een belangrijke randvoorwaarde. In samenspraak met partners en inwoners werken we de onderwerpen van de uitvoeringsagenda verder uit. De Monitor Maatschappelijk Resultaat helpt om een gezamenlijk beeld op de opgaven te krijgen, waarna in samenspraak geïnventariseerd wordt welke acties nodig zijn en wie deze uit kunnen voeren. Daarbij willen we nadrukkelijk ruimte creëren voor innovatie, experimenten en pilots waar het 'leren' en ontwikkelen centraal staan.

Bijlage 1: De twaalf kernwaarden

Nr.	Kernwaarde	Omschrijving
1	Mens centraal	Gedacht wordt vanuit de mens (de inwoner van onze gemeente), niet vanuit de processen en systemen.
2	Eigen kracht binnen een netwerksamenleving (zelfredzaamheid)	De inwoner is zelf verantwoordelijk voor zijn/haar leven en staat daarin niet alleen. Daar waar hij/zij er niet zelf uitkomt, zijn wij er. Het bouwen aan een 'netwerksamenleving' draagt hieraan bij.
3	Keuzevrijheid	Als gebruik wordt gemaakt van een (algemene) voorziening, moet de inwoner een eigen keuze kunnen maken.
4	Inclusieve samenleving	Een inclusieve samenleving is een samenleving waar iedereen tot zijn recht kan komen. Het maakt niet uit welke achtergrond, talenten of beperkingen iemand heeft. Iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij. Mensen worden aangesproken op hun mogelijkheden, niet op hun beperkingen.
5	Preventie en vroegsignalering	Investeren in het voorkomen van (grotere) problemen. Om dit mogelijk te maken staan wij en onze partners midden in de samenleving.
6	Oplossingsgericht vanuit een integrale aanpak	De vraag achter de vraag onderzoeken en vanuit de gezamenlijkheid en ontschotting een oplossing formuleren. Werken vanuit het principe '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'.
7.	Gemeente is beleidsregisseur	De gemeente richt zich als eindverantwoordelijke op het invullen van doelen, gewenste effecten en in te zetten middelen; de "wat" vraag. De concrete invulling van de "hoe" vraag wordt buiten de organisatie belegd, met ruimte voor de professional.
8.	Innovatief/buiten gebaande paden	Innovatief zijn in oplossingen en je niet laten beperken door bestaande zaken. Meedenken in mogelijkheden in plaats van in onmogelijkheden.
9.	Ketenintegratie/netwerkorganisatie	Samenwerking opzoeken en aangaan met organisaties, samen met partners de gemeenschappelijke agenda bepalen (= verbinden).
10.	Lokaal en privaat	Uitgangspunt is om de zorg en dienstverlening lokaal en privaat te organiseren. Concurrentie met private organisaties wordt voorkomen en de gemeente is geen eigenaar van met de markt concurrerende activiteiten.
11.	Resultaatgericht / effectief	Sturen op het resultaat en effect, binnen de budgettaire kaders.
12.	Efficiënt	Met zo min mogelijk middelen, zoveel mogelijk bereiken. Gaan voor het beste resultaat (in geld, kwaliteit, tijd, afhankelijk per situatie). Binnen beschikbare middelen, gemeentebreed ontschotten: integrale aanpak vanuit 'integraal budget', gebruikmakend van een duurzaam financieel model.

Kernwaarden strategisch beleid Integraal Dienstverleningsmodel

Bijlage 2: Afwegingskader prioriteitstelling uitvoeringsagenda maatschappelijk resultaat

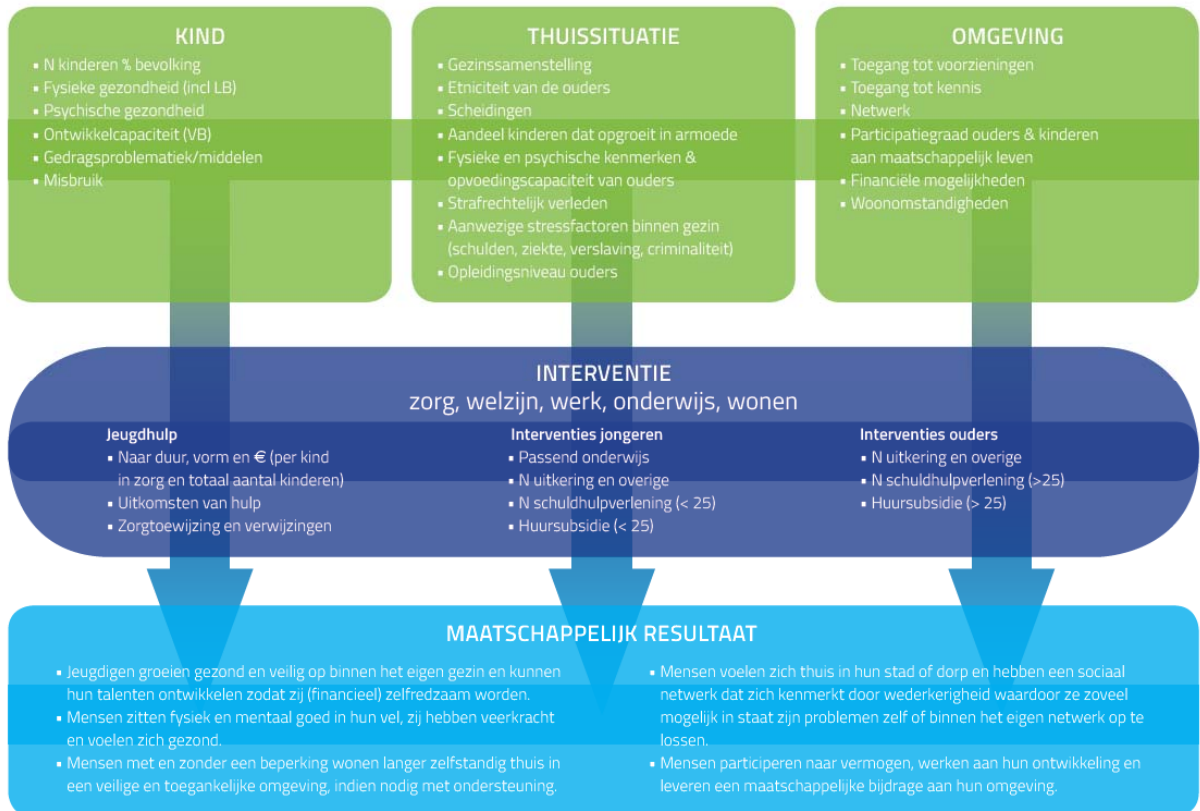
De inventarisatie van alle projecten en beleidsinitiatieven die bijdragen aan de transformatie levert een lange lijst met grote en kleine acties op. Niet alles kan gelijk worden opgepakt. Om te komen tot een prioriteitenstelling voor het programma sociaal domein is een afwegingskader nodig. Dit afwegingskader is als volgt opgezet:

- Draagt het (beleids)initiatief bij aan een van de vijf maatschappelijke resultaten?
- In welke mate draagt het (beleids)initiatief bij aan een van de integrale beleidsdoelen?
- Is er een motie of amendement ingediend op het onderwerp?
- Is er een wettelijke noodzaak het (beleids)initiatief op te pakken?
- Is er politieke urgentie, bijvoorbeeld doordat er een financiële of inhoudelijke urgentie is?
- Is het (beleids)initiatief opgenomen in het collegeprogramma?
- Is het een burgerinitiatief?
- Is het (beleids)initiatief al in gang gezet?
- Is het initiatief opgepakt in provinciaal of regionaal verband waardoor het efficiënt is er nu bij aan te haken?

Door op basis van deze punten te scoren, zijn de onderwerpen bepaald die als eerste worden opgepakt. Alle onderwerpen zijn ondergebracht in de uitvoeringsagenda transformatieve sociaal domein, maar op basis van de prioriteitenstelling in stukken geknipt en over 3 jaar verspreidt. Ieder kwartaal wordt de voortgang hiervan gemonitord en in de programmaorganisatie besproken. Op basis van voortschrijdend inzicht kunnen aanpassingen plaatsvinden.

Bijlage 3: Weergave monitor maatschappelijk resultaat

Monitor Maatschappelijk Resultaat Sociaal Domein gemeente Schouwen-Duiveland

september 2016

UITLEG VAN DE OPBOUW VAN DE MONITOR

De groene clusters zijn omstandigheden en situaties die van invloed zijn op een stabiel leef- en ontwikkelingsklimaat van een inwoner.

Tussen de drie categorieën mens, thuis en kans is een samenspel van factoren (horizontale verbinding) die leidt tot de gewenste situatie: een stabiele leefomgeving met kansen en uiteindelijk een zelfredzame inwoner (de maatschappelijke resultaten).

De donkerblauwe balk zijn de interventies. Deze is over de gehele breedte genomen. De interventies kunnen afhankelijk van hun aard, duur en doel namelijk ingrijpen op alle gebieden.

Laan van St. Hilaire 2
4301 SH Zierikzee

Postadres:
Postbus 5555
4300 JA Zierikzee

T (0111) 452 000

gemeente@schouwen-duiveland.nl
www.schouwen-duiveland.nl